

Kapitola třetí

LOGIKA SVĚTLA

„Opravdu je tím nejlepším osvětlením dostupné světlo z okolí?”

Ano, je to tak.“

Když jsem byl ještě na škole, chtěl jsem být W. Eugen Smith. Byl to legendární fotograf pro Life, mistrovský fotožurnalista a autor mnoha fotografických esejí. Na druhé straně byl trochu podivín.

Dokázal nám to tím, když si při jedné své přednášce donesl k řečnickému pultíku sklenici mléka a vodky. Vypil je obě, ještě než skončil svou přednášku. Seděl jsem v první řadě a hlta každé jeho slovo.

Jedna z otázek, která během dotazů padla, zněla takto: „Pane Smithi, je to pravda, že jediné dobré světlo je dostupné světlo z okolí?”

Naklonil se k mikrofonu a odpověděl svým hlubokým hlasem: „Ano, je to pravda.”

Tohle námi všemi otřásl. Takže je to pravda. Už žádné používání blesku. Používejte světlo z okolí.

Jenže on se pomalu naklonil k mikrofonu ještě jednou a dodal: „Ale tím myslím jakýkoliv zatracený osvětlení, který tam máte k dispozici.”

A bylo to.

Jak fotit takovýto snímek: Tento snímek vznikl venku těsně po soumraku v Jaipuru v Indii. Bylo to během festivalu Světla a použil jsem jako zdroj světla jen světlo z okolí. Je nafocen s 180mm objektivem a clonou f/2.8. Ta měkká záře byla způsobená výhradně světlem svíčky skrz závoj.

„Ale tím myslím jakýkoliv zatracený osvětlení, který tam máte k dispozici.“

Potřeboval jsem nafotit Irské horníky v uhelných dolech do knihy Jeden den v životě. Zajel jsem do malé vesnice s názvem Kilkenny a v místní hospodě, kde taky jinde, jsem se potkal se svým kontaktem – místním průvodcem. Hořel jsme netrpělivostí, abych šel udělat nějaké fotky. Průvodce se poškrábal na bradě a pak z něj vypadlo, že sice tam uhelný důl mají, jenže už je 20 let zavřený. Nakonec jsem tam stejně šel. Prolezl jsem pod plotem a našel za ním velkou černou díru. Zapíchl jsem to těsně před cedulí: „Zákaz focení“. Takže tady fotky neudělám, řekl jsem si.

„No, uhelný důl nebude, tak co se dá fotit?“ Hrozně rád fotím svatby, tak jsem začal obcházet kostely a jejich programy. Zase jsem měl jednou štěstí a dcera místního farmáře se vdávala právě ten den, kdy jsem měl fotit. Zašel jsem tedy za její rodinou a získal jejich souhlas. Byl z toho nádherný den. Svatby jsou krásné v tom, že se lidé uvolní a to je dvojnásob pravda v Irsku. Moc jsem si to užil a ještě udělal nějaké legrační fotky. Skoro na konci noci za mnou zašel otec nevěsty a přes hlasitou hudbu mi křičel do ucha: „Užíváte si to tady?“ Když se vám naskytne příležitost se bavit, tak se tomu poddejte a ukažte ve svých fotkách bláznivou náladu a pohyb. A jak se dá do nehybné fotky dostat pohyb?

Jak fotit takovýto snímek: Použijte synchronizaci na druhou lamelu. Vždycky si uvědomte, že je jedno, jak rychlý čas máte nastavený, protože záblesk přídavného blesku bude stejně mnohem rychlejší.

Proto vám blesk zmrazí pohyb. Například si nastavíte čas 1/15 s, ale blesk osvětlí scénu časem třeba 1/1500 s. Klíčovou otázkou je, kdy blesk odpálit.

Pokud ho odpálíte na první lamelu závěrky, tak to není pro znázornění pohybu ideální. V tomto nastavení vám blesk osvětlí scénu a lidi v ní v počátku expozice. Jenže jak expozice pokračuje – závěrka je pořád otevřená – pohyb lidí vám rozmaže jejich původně ostré obrysy.

Pokud použijete synchronizaci blesku na druhou lamelu závěrky, tak se blesk odpálí na konci expozice. Zmáčknete spoušť, začnete exponovat, lidé se pohybují a pak... BLESK! Záblesk osvětlí lidi na konci jejich pohybu a ne před ním. Výsledkem je snímek, kde je pohyb a jeho zmrazení logické, což dodá snímku smysl a směr.

Pro vaši informaci: nechávám všechny svoje kamery s bleskem přednastaveným na druhou lamelu závěrky. Při čase 1/250 s to nehraje roli, ale začne to hrát roli při časech okolo 1/30 s.

„Jak ukážete pohyb v nehybné fotce?
Synchronizace blesku s druhou lamelou je tou správnou cestou.“

*„Uvědomte si, že miminka jsou měkká a roztomilá,
a proto je třeba je tak i nasvítit.“*

Fotky miminek jsou náročné. Většina z nich zásadně nespolupracuje, a tak je třeba jich mít v zásobě více. V ideálním případě prostě zavoláte: „Další“ a na scénu vstoupí druhá maminka s potomkem v náručí.

Na to, abyste zvládali fotky malých dětí, je dobré, když jste už nějaké sami měli. Několik z mých asistentů byli svobodní mládenci a zažili jsem si s nimi pár zajímavých momentů.

Tak třeba mi jeden přinesl škvrně a plácnul s ním doprostřed ateliéru. Obratem někam odběhl, zatímco prcek se chvíli snažil o udržení rovnováhy a nakonec se s hromovou ránou zřítíl k zemi. Vyděšená maminka se zmožila jen na výkřik: „Moje dítě“ a už ho držela v náručí. Prcka všechna ta péče vůbec nezajímala a asi ani nechápal, že sebou zrovna plácnul na zem. Když jsem je všechny po čase uklidnil, tak nám tenhle drobek zahrál ideální fotogenické miminko.

Po dni focení jsem si vzal asistenta stranou a snažil se mu vysvětlit, že dítě není soudek piva a je třeba ho usadit a chvílemi i hlídat.

Fotit škvřnata je hodně těžké. Pokud se k tomu odhodláte, tak budete dělat možné i nemožné, abyste z nich dostali to, co potřebujete pro svůj záběr. Budete jim třeba muset dlouhé chvíle třepat před obličejem jejich oblíbenou hračkou a, když vás nakonec vezmou na vědomí a začnou se po hračce sápat, nic jim nedáte. V takových momentech se cítím zatraceně provinile.

Jak fotit takovýto snímek: Fotil jsem ve studiu s bílým nekonečným pozadím.

Přímo nad miminkem ve vzdálenosti asi 60 cm je softbox o velikosti 80 × 100 cm namířený přímo dolů. Na osvětlení popředí jsem použil velký měkký deštníkový reflektor umístěný nalevo od kamery a hodně blízko k dítěti. Klíčem je použití měkkého a neohraničeného světla, protože dítě je také takový měkký a kulatý „objekt“. Cílem je ho jakoby zabalit do měkkého osvětlení. Uvědomte si, že miminka jsou měkká a roztomilá, a proto je třeba je tak i nasvítit.

